

Діло

Виходить що-дня рано
крім понеділка.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., II. пов.
Който пошт. шлани 26.726.
Адреса тел. „Діло-Львів“.
Число телефону 261

Рукописи
редакція не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно 3.60 К.
чвертьрічно 10—
піврічно 20—
щорічно 40—
у Львові (без доставки):
місячно 3— К.
чвертьрічно 9—
піврічно 18—
щорічно 36—
За зміну адреси
платить ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стрічка петитова, двохпала-
това 40, в надісланні 60, в
оповістях 80 с. в редакційній
часті І К. Повідомлення про
зміну і заручини 1.50.
Некрологія стрічка І К.
Сталоголошення за окремою
улогою.
Один примірник коштує
у Львові 12 с.
на провінції 14 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Пашейко.

Протиофензива поступає.

ЗВІДОМЛЕНЕ Ц І К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з 21. липня.

Коло Новиці на півд. від Калуша наші і ні-
мешкі війська розширили зборені у-
спішки здобутом дальшого становища на горах.
Коло Бабина відкинено поза Дол. Лімницю во-
рожі відділи. На північ від Дністра не вдали ся
частинні російські наступи. Против-
офензива по обох сторонах лінії вел. Львів-
Тернопіль, ведена особисто кн. Леопольдом
Баварським, успішно поступав вперед.
Паші полки відвискли втрачену в початком
ліпня на півн. захід від Бережан першу лінію.
Союзні війська, котрі посували ся вперед в на-
прямі Августівки Озірної і Несторо-
вель перейшли поза сі місцевости. Росіяни в
кількох місцях протиставили походу союзни-
ків завзятий опір, котрий ми мусли
зломити.

ЗВІДОМЛЕНЕ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ
з 21 липня.

Фронт кн. Леопольда: Наші наступи
в східній Галичині поступають після плану.
Російські війська уступають поспішно, тільки ча-
стини із стаять до боротьби в задних сторо-
жах. В завзятій погоні переступили наші війська
на 40 км. широким фронтом дорогу Золочів—
Тернопіль по оба боки Озіря, а кожний опір
неприятеля зломано.

Як минулих років, огні значать дорогу,
якою Росіяни уступають. Нові боротьби споді-
вані.

На північ від Бережан австро угорські вій-
ська відбили втрачені 1. липня становища. На
північ від Дністра лягли рос. колюмни перед
нашими лініями. На південь Дністра виперто во-
рота з Бабина. На південь від Новиці мимо о-
пору здобули німецькі і австро угорські полки
становища на горбах.

Від Стоходу до Балт. моря в кількох точ-
ках огні гармат сильніший. Особливо коло
Сморгона і від Динабургом.

Фронт арх. Йосифа. В північній части
Лісистої Карпат завзятий огонь не вгасає.

Група Максевиені! Над долининою Се-
ретом Росіяни і Ромуни проявляють більше діяль-
ности. Наш наступ коло устя ріки Р. мійці при-
сторив нам 50 бригад Ромунів і кілька машин,
квісів.

На македонських фронті ніяких
змін.

Послідні вісти про вонне по- ложенє.

ВІДЕНЬ (Прес кват.) Російський причілок
мостовий під Тернополем стоїть в проміню по-
даних гармат союзних війск.
БЕРЛІН (Б. Вольфа). Наші війська стоять
від Тернополем.

Львів 21. липня 1917.

Дух піднімаєть ся в гору — став ра-
дісно жити!

Недовгий час кількох місяців ділеть
нас від тих днів духової прострації, які
настали в українській суспільности Гали-
чини наслідком занови відокремлення Га-
личини від польською владою. Яка нині
зміна! Україна нині не термія географіч-
ний або етнографічний, тай не бліда мрія,
а жива дійсність. Державність українська,
та погребана під татарсько-польськими
ударами державність нашого племені, нині
воскресав із сну вікового. Те, що сто-
яло перед очима Богдана Хмельницького,
чим жили українські гетьмачи, за що ста-
ли Мазепа і Орлик — те нині волочуєть
ся ва очах наших, на очах наших првяти-
лів і історичних ворогів наших.

Яке щастє судило ся нашому поко-
лінню! Яка радість навістила нас, „рабів
німих“, нас „розвертих сумьївами, битих
стыдом“ — стыдом ва вид того рабства, в
яке нас вмотували вороги і в яке ми соро-
вола самі себе вмотували!

Тепер сьому конєць!

Як-би і не повернулось ще коло ща-
стя в сій війні, а все таки висше всіх
правд стоїть певність: що де вернеть ся
ні лущка, ні московська неволя; що раз
на все „забудеть ся срамотня, давная
година“; що діти наші вже від ранніх ліг
виростати-муть під чудодійним подьхом на-
ціональної свободи.

Віщим духом пророчив Франко-Мой-
сей.

„...приїде час! І Ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, впереш ся в Бєсकिдам
Покотиш Чорним Морем гомін волі,
І глянеш як хазяїн домоний
По своїй хаті і по своїм полі.“

УКРАЇНСЬКІ ВОЯКИ В КИЇВІ.

Вражінє очевидця на передодні 2 го українського
військового з'їзду в Київі.

Київ. 19 н. ст. чераня 1917.

Минулої неділі хвилі українського наро-
дного руху вдарили високо і круто. Тимчасове
правительство передає домагання Центральної
Ради Установчим Зборам. Керенський не при-
знає відповідання скликанє в даній хвилі укра-
їнського військового з'їзду. Сі два факти роз-
хвилювали українство й викликали гучний і
шумний приплив.

У суботу до пізної ночі у Педагогічній
Музею відбувало ся тайне засіданє Централь-
ної Ради й принато відому вже резолюцію. На
неділю, 11 год. з ранку, в Тройцьким Народнім
Домі назначено відкритє українського війско-
вого з'їзду.

Був жаркий день. З ранку хоч перейшов
дощ, але він не освіжив атмосфери. Входу до
Народнього Дому беруть салдати і до сере-
дини поки що нікого не впускають. Довкола —
дуже величезні топи салдатів Українців, матро-
сів у білих сорочках і тут та там між тою тов-
пою, що команить ся моз мураванице, окремі
постаті героїв. Висноєсть ся, що відкритє
з'їзду відкладаєть ся на 5 год. попол. тому, бо
не всі ще делегати прибули до Київа. А народ
усє підходить — знову салдати, знову матро-
си. Богато офішрства, делегованого на з'їзд.
Майже половина делегатів — з бойовими на-
городами на грудях, в Георгіївкн, в орденами.
Подібують ся салдати, груди котрих прикраше-
ні всіма ступнями георгієвських хрестів. Поне-
вольді любеш ся росляни, поставили, свідби-
ними в рухах матросами. Загоріли молоді люди

Час сей великий тепер настає. В го-
ру серця! Випростуймо хребти! Бо коли
не в нашого покоління, в незолі зродже-
ного і неволею на душі оскалченого, — то
бодай з синів наших виростє нарід віль-
ний, нарід духово рівний народам саїта.
Дух піднімаєть ся в гору—став раді-
сно жити!

Стріли до Керенського.

ПЕТРОГРАД (Райтер). В Плоцку стріляли
до Керенського, але його не влучили.

З пресової кватири.

ВІДЕНЬ (Ткб) Побіда осягненє проломом
д. 19 с. м. приносить дальші успіхи. Наступи
не слабнуть, а ворог утікає і тільки місцями
заставляє опір задні сторожі. Число бранців
зростає кожної години разом з тим, як по-
ширяє ся терен. Напорози сприяє погода, бо
нема спеки ні куряви. Також летуни беруть жи-
ву участь в сої спосіб, що з невеликої висоти
роблять великі шкоди і замішку скорострілами,
особливо в обозі (трєні). Ескадра літаків об-
кидала з добрим успіхом військової будівлі коло
Тернополя. Треба в натиском підчеркнути, що
війна резолюційної Росії безоглядним ванда-
лізмом зовсім не рїжнить ся від метод парату.
Як у відороті 1915 р., так і тепер військо Ін-
спірованє Керенським підпалою. Окремі в діалі
палів і гранати, кидані з літаків повнять се
мерзке діло. Одна місцевина за другою палає
огнем.

Вчора заняли союзні війська Озірну в'да-
лену 16 км. на півд. схід від Зборова. Під Но-
лицею хорватські і баварські баталійони добу-
ли ще один горб.

На південь від Ясенова відділ 34 п. і к.
пол. піх. дістав ся до ворожих становищ, зни-
шив урядженя, взяв 2 офіцїрів, 2 хорунжих і
74 жовнярів і відпер отинаступ.

БЕРЛІН (Б. Вольфа). Війскам осередних

видають ся відлитими з прегарного бронзи й
загалом поневолі піддаєш ся, поневолі зара-
жуєш ся настроєм, який тут царює. Настрїй
напружений. Довкола летючі імпровізовані ву-
ча майже на шїлій просторі від Народнього
Дому до Миколаївського парку. Всюди — роз-
мови про українські справи — гарячі одушев-
лені, але ба! — часто переходять в роздраж-
нений крик, трохи що не взаїмні образи.

— Нас московщина раяше душила! — чу-
ти з одної товпи, — 300 літ душила. І тепер
ваше правительство не дозволяє нам зібрати
ся, коли ми захотіли уладити своє житє... А
охотник Українець просто рубас без надуми:

— Російська демократія проти нас!

— Позвольте товаришу, — мягко пробує
хтось волемилаувати, — я розумію, коли ви ще
говорите про буржуазію, але сором вам гово-
рити так про російську демократію...

— А чогож ваша демократія мовчить?
І московське правительство — чи не з демо-
кратії?

— Буржуазія скрізь є...
— У нас, на Україні, нема буржуазії. У
нас — одна партія — один народ.

— Російська демократія зовсім не проти
домагань України...

— А зідки ви се знаєте? Різко перери-
ває говорячому охотник.

— А зідки ви знаєте, що демократія про-
ти вас?

Уже почало ся роздраженє й люди спі-
шать або замовкати або розійти ся. Українці
говорять сміливо, свобідно і часто різко.
Ті що з ними полемізують, почувають се
бе змішаними: бо справу ставити ся так, що
їх обвинувачують трохи не в насильствах.

держав удало ся перервати ворожий фронт на ширині 40 км, між тим як Французі і Англіїчці мимо величезних жертв не встигли того доконати. Число бранців зросло на 5000. На північ від Конюхів і на схід від Бишок упали ворожі становища під напором наших і союзних війск. На південь від Бистриці прогноно ворожі стежі.

Кабінетова крива в Росії.

АМСТЕРДАМ. (Тбк.) Райтер доносить з "Бирж. Вѣд": Кн. Львов подав ся до димісії, Керенський зівстав президентом міністрів, задержуючи теку війни. Черетелі міністром внутрішніх справ і лишається ся міністром почти і телеграфу. Некрасов обняв тимчасово теку правосуддя.

СТОКГОЛЬМ. (Тбк.) Димісія мін. справе дивности є уступкою для большевиків, бо жадає він безоглядного поборова тої партії. З Керенським прибули вірні тимчасовому правительству війська.

Серед кадетів роздор: меншість бажає вступити до кабінету і як кандидатку до теки публ. роб висуває графиню Пенін.

Вуличні револьти в Петрограді

СТОКГОЛЬМ. (Тбк.) В револьті брали участь 10.000 моряків; число вбитих і ранених осіб дуже велике; впадо також 50 козаків.

ПЕТРОГРАД. (Тел. аг.) Ціла залога Петрограду в руках ген. Подовлова, прихдонника тимчас. правительства. Урядово оголошено, що заланував повний супокій. Большевики віднесли поразенє не тільки військове, але і моральне.

Палата панів.

(Телеграма п. в. Кореспонденційного Бюро).

ВІДНЬ 21. липня. Після обрад над внесем злучених комісії: Правничої і політичної ухвалено в другім і третім читаню проєкт законів про склад лист присяглих судів, винимкове відчненє цивільних осіб військовим судам і про ревізію засудів полєвих судів. Відкинено резолюцію палати послів, щоби засудів військових судів в д. 7. липня неправосильні мають вернути до стадії слідства.

Палата ухвалила резолюцію до правительства в справі негайного утвореня міністерства здоровля і усильної опіки.

Далі ухвалено в другім і третім читаню проєкт закона про регуляцію причинків для родив військових, а рішила проєкт закона про переселення переробити. Мін. Тогенбург доказував, що в проєкті містять ся постанови, які належать до воєнного відшкодованя, а власне, щоби признати причинку усім виселенцям, які його досі не дістали. При тім пририч, що в адміністративній дорозі будуть заведені всі користі проєктованого закона (підвишки дотеперішних причинків) від 21 липня 1917.

На тім відродило сесію.

— Ім з'їзд став більшом в очах, а польський з'їзд дозволений? — говорить високий український салдат. — Чому нам не можна?

Скряб товпу протискаєть ся гарно одітий, маленький пан. Витягнувши вперед руку з відтягим вказуючим пальцем, він гарячо проголошує сильним польським наголосом:

— Я вам скажу дуже коротко: польський з'їзд скликаєть ся для того, щоби всадити ніж в груди Німцєви. А український з'їзд для того, щоби всадити ніж у спину великої російської революції... Більше я вам нічого не скажу!... — Він нагло повертаєть ся на пятах і швидко віддаляєть ся.

В одній товпі підстаркуватий жид ремісник з Великої Васильківської пробує спорити:

— Я так думаю, що всі наливають ся „русскіє“: й Українці і Поляки і Жиди і Вірмени; я уважаю, що все „русскіє“... Іронічний сміх.

— А ви історію знаєте? — сиплеть ся на нього град питань.

— Ні, — змішано відповідає той, — історію не знаю...

— Ну то ранше довідайте ся, а потім говоріть!

Той самий спір в другій товпі. Обступили російського ремісника.

— Та що ви говорите? Корінь „рускаго“ народу, се Українці, як хочете знати, а північні народи, се галузи... Ізнову...

— А історію знаєте, читали?

— Читав.

— Ну, і богатож знаєте! прочитайте ще!... Салдат Вєлїкорос стоїть проти салдата Українця. Спорять і зачинають сердити ся:

— Що ж то буде. — говорить Вєлїкорос,

Під якими умовами війде Англія в мирові переговори.

ЛЬОНДОН (Тбк.) Райтер подає промову сїр Гарсона, нового члена воєнного кабінету. Бєсїду німецького канцлера назвав він такоюж пустою, як попередні. Коли Росія потребує мира, то Англія завтра буде вереговорювати, але не з Прусаками, тільки з найліпшими з німецького народа. Передумовою тих вереговорів буде докказ, що Німці щиро не думають про анексію і длятого мають узяти війська за Рєн. Коли Німці виявлять готовість надгородити свої беззаконности і злочини проти населєня Бєлгїї, пів. Франції, Сєрбїї і інших країв, які без потреби спалили кровю, тоді англїйський нарід, який любить мир зачне перєговори, щоби умиринити світ від грози війни. Тужимо за миром, аби синів нашого народа вернути вітчизні. Але жадають від нас, щоби мир був трєвалїй і щоби принесенї жертви не пішли на марне.

Вислїд борби підводними човнами.

ВІДНЬ. (Тбк.) Після обчисленє затопленю підводними суднами ворожих трєговельних

кораблів у місяці червню на 1 мїліон тон бруто; від початку заостреної підводної борби 4 мїл. 671 тисяч тон.

Опіка над Грецією.

ПАРІЖ. (Б. Агаса). На послїдній конференції держав, які опікують ся Грецією, відбутій тамтого місяця, рішено скликати нову конференцію на 25. липня. Возьмуть у нїй участь Франція, Англія, Італія і Росія. Сєрбїя, Румунїя і Греція будуть мати дорадчий голос. Тому, що на сю конференцію прибудуть представителі всіх коалїційних держав, обговорити ся на нїй крім балканських ще й інші дуже важні справи.

Пам'ятайте про жертви „ДНІСТЕР“

10.500 на фонд укр. жур-нальстїв ім. Яросла. Вєселонського

4.000 - на пам'ятник - бл. в Яросла. Вєселонському

„Зем. Гіп. Банк“

ПРОГОЛОШЕНЄ АУТОНОМІЇ УКРАЇНИ.

Спричинена сим державна крїза Росії.

Львів, 21. липня 1917.

Вїсти, які приносять німецька прєса про акт російського правительства з 16. липня в справі автономїї України та про його наслідки, потверджують, що теперїшна політична крїза в Росії спричинена саме згаданим актом. Те ж саме доносять кореспонденти англїйських днєвників, в російських справах добре оїнформованих. З тимчасового правительства уступили: міністер фїнансів Щїгєрєв, визначний зявєць свого ресорту, міністер просвіти Мануїлов та міністер трєговлї Кєновєлєв — всі три члєни партїї кадетів. Після їх уступленя пришло до крївавих заворушенє на вулицях Петрограду а політична крїза досі не полагоджена.

Вказуючи на українську справу, як на причину теперїшного внутрішнього положєня в Росії, кореспондент „Frankfurter Zeitung“ на основі комунїкатів бюра Райтера подає близкі інформашї про перєдїсторїю і завершенє послїдного спору в внутрі російського правительства. А саме після проголосєня Центральною Українською Радою універзалу до народу положєня на Україні ставало для центрального правительства що раз грїзнійше. Ключі висловленї уїверзалом стали захоплювати що раз ширші маси народу, його стали відчувувати населєню урядники скрізь по краю, до Полтави пришло 4000 зоружених жовнїрів із східних українських губерній, ставляючи себе до безумовної розпорядимости Центральної Ради, яка одночасно в

Київї рєдїла від 7. липня безпереривно через 7 днїв. До зібраня там представників українських земств сказав Винниченко: „Ми маємо доволї сили, щоби закликати уліх українських салдат на на поміч“. З усіх усюдів краю стали до Київа напливати відомлення, що українська людність по селах і містах складає присягу Центральної Українській Радї. Опіраючи ся на настрої і бажаня широкїх народних мас Рада рішила скликати Український Соїзм до Київа.

Отсі подїї — доносять кореспондент „Frankfurter Zeitung“ далїше — заставили російське правительство взяти ся негаїно до полагодженя свого спору з Україною. Як відлучники правительства виїхали з Петрограду в Київ міністри: Керєнський, Терєшенко і Черетелі і тут після довгих нарад з Центральною Радою пришло до відомого компромїсу і проголосєня автономїї України. Згаданї міністри вернувши до Петрограду зложили про се звіт міністерській радї і тут почала ся теперїшня крїза. Міністри з партїї кадетів заявляли ся рідко проти акту з 16. липня, називаючи його незначним двозначним. До того вони закинули своїм товаришам, які вернули в Київ, що вони переступили межі свого припоручєня; вони — мовля — мали тільки довести до угоди між правительством і Центральною Українською Радою, а більш нічого. З виданєм правительственної заяви — говорили кадетські міністри — не має тимчасове правительсте ніякої власти на Україні: генеральний секретар буде відвїчалний

— всі зачнуть відокремляти ся, Українці, Литва, Сибїр... Ви хочете всіх звїдїс вигнати...

— Товаришу! Ви говорите дурницю! Ви програми нашої не читали.

— Як дурницю, коли я сам чув: і то наше і то наше... Вчора на залїзничім двірці кричати: „І дворєць наш!“ Чому ми від вас не відокремлюємось, а ви хочете від нас відокремити ся?

— Що? — дивуєть ся Українець.

— Я говорю: Чому ви нас не кїдаємо, а ви хочете нас кїнути.

Українець вибухає:

— Та йдіть собі куди хочете! геть на всі чотири! Ми вас не тримаємо! Ще з заду копнемо.

Вибухає і Вєлїкорос: тяжко дишучи обидва мїряють один одного недобрими поглядами.

— Та ви не хвилюйте ся товаришу! — по волї відзиваєть ся Вєлїкорос.

— Ну, і ви так само заспокоїте ся! — мнєгозначучо говорить Українець.

І цілий дєнь бурлило ся се людське море розхвилюваних прїстрастїй.

Перед Музеєм також салдатське море. Тут видають ся карти вступу на з'їзд. Черга почала ся від 1-її Гїмназїї і тягнула ся у дїл давної істїї з залїзничими градами.

— Ось тобї й заборонили з'їзд! Дивїть ся, як народ валом валить! — весело говорить до бре збудований салдат, що обливаєть ся потом від палачих парусів жаркого сонця.

Народ прибував. При взодї до Музею величезна товпа і ніяк не можуть дістати ся до середини. Величезний вєтїбуль Музею гудє,

Гомїн відбиваєть ся відгомном десь на верку від тисячі голосів, від тупоту тисяч нїг військових людей, що входять і виходять. Під стїнами за столами писарї безперервно пишуть свої члєнські карти, тай дають поясненя... А на верку засїдає Вїйсковий Генеральний Комїтет, куди приходять за розвязкою ріжних організаційних справ.

О 5-їй год. Народний Дїм переповнений. Дуже величезна, збита товпа лишаєть ся на вулицї. Не всі делегати з синїми картами подають сюди, а тим, хто хотїв би бути присутним як публіка, відмовляють:

— Добродїю! Нема ні одного мїсця. Ось повірте ж.

І дійсно, ні одного мїсця! Театр знизу до верку залитий народом — салдати, офіцєрство, матроси. Одна суцїльна маса, що густо обліла ся. Коли зі сцени глянеш на галєрію й видишь верхні мїсця, бачиш чорнїючу купу народу. Коли глянеш у партер — одно салдатське людське обличє. На сценї прєзидїя. Прєдсїдатель Винниченко. Він досвідний умїлий прєдсїдатель спокїйно й ділово проводить сїм незвичайним вічем з огляду на скількість народу. Поступає прєдсїдательови дисциплїна — взрєвє. Але і тут настрїй напружений. Ухвалюють, що буде відкриття з'їзд відкриваєть ся в понєділок раню в родським театрі.

— А дадуть театр? — питає хтось.

Його сусїд усміхнув ся і не відповів нічого...

На сценї один з перших бєсїдників вічє людини в салдатським уїформї. Бєсїдник поїнає нас говорити, але не знає добре української мови. Чують ся бурливі протєсти. Від бєсїдників домагають ся поясненя, хто він? Він домагаєть ся

тільки перед Українською Радою, а оскільки має бути заведена система незалежної української правління, для самої ж Української Ради не установлена ніяка відповідальність супроти російського правительтва. Установчі збори будуть поставлені в українській справі перед довершеним фактом. Проти поступку Шингарева і тов. заявився рішучо Керенський, називачи їх крок ударом на Росію в беду, коли вона веде на боєвій фронті сфензиву та його накликування до солідарності членів кабінету осталися без успіху.

Російська преса в своїй більшості одобрює рішення тимчасового правительтва в справі українській. Піше ся там, що одноким полагожденням російсько-українського спору будо би установлене такого відношення України до Росії, як відношене поодиноким німецьким державам до єдиненої німецької держави „Нова Рада“ і інші українські діячки соціалістичного напрямку добачують в заяві тимчасового правительтва дійсне признание української автономії.

НОВИНКИ.

Львів, 21 липня 1917.

— На монумент-портрет Івана Франка на книжочку вкладкову Краєвого Союзу Кредитового ч. 4000 зложили далі: Красвий Союз Кредитовий 200 К, Івж. Андрій Корнелія 2 К, Костишин Ант.н у Львові 10 К, Іван Яремчук у Львові 1 К, Лемківський Банк в Новім Санчі 50 К, Коваль і Васильків, пошта полева 529 11 К, Сясько Луїш у Львові, що читав „Ліса Микиту“, 050 К.

— Пабите д ра Курівца? „Gaz. Wiscz.“ доносить, що уступаючи в Калуща, козаци напали і страшенно побили п. д ра Курівца. Зруйновано також до гда дім д ра Курівця. Потверджена сеї вістки не маємо.

— З Наукового Товариства ім. Шевченка. На засіданні історично-філософської секції 14 і 23 червня і 17 липня аферировано слідуєчі праці: 1) Д р Ст. Балея: Відношене осудних почувань до наставств. 2) Д р Т. Вінковський: Предтеча університету ім. цисаря Франца, у Львові з нагоди 100 літнього ювілею основания львівського університету; автор збирає докази, що новооснований університет не стою у ніякій звязі з давньою єзуїтською колеєю. 3) В. Гнатюк реферував для „Матеріалів до української етнології“ опис родин і хрестів на Гудульщині Шекерика Дониковаго, описи весільних обрядів Івана Волошинського, Тарасевського і Коломийченка, похоронні звичаї і голосія в Городеччині Ів. Волошинського. 4) Федір Голічук до витана про княжий титул Мазеши подав не вубліковане дотепер прошене гетьмана до цисаря о надане князівства римської імперії і дав нове освітлене сій справі. — Філологічна секція вибрала дійсними членами: Івана Стешенка, виступника в Київі, і д-ра Івана Зідинського, півн. проф. у Львові. — Виділ Товариства на засіданні 13 липня прийняв до відома, що родина Крипякевичів передала Товариству 700 К на премію ім. о. д ра Петра Крипякевича за пра-

ці з поля візантиністики (візантійська історія і література, аносина України в Царгородом); конкурс на першу премію в сумі 500 К має бути оголошений зараз; а реченем до кінця 1920 р.

— На телеграфічне запрошене митрополита гр. Шептицького вихали на, д р Кость Левницький і Василько за границю, щоб стрітнутися з митрополитом в переїзді його до Італії.

— Вирівнугане стрілецьких ровів. „Сільський Господар“ комунікує: Минувшого місяця видала Централь для відбудови краю обіжник до повітових виділів, в яком завага готовіть прийти з грошеною помічю при зарівнуванні стрілецьких ровів. В сій роботі мають бути причасні повітові виділи, які мають обовязок до 15. с. м. предложити спис окопів і ровів, вже засипаних і ще не засипаних. В сліді має бути назначено, чи засипання довершени власник землі своїм коштом, чи вичини се жовнірські робітничі відділи. Ослідивши Централь до відповідних повітів своїх відпоручників, які разом з рідопучниками повітових виділів помірять роги і окопи та означать кошт засипання, згідно там, де засипання довершено, установлять в порозуміню з вродостойними свідками відшкодоване для втратки землі, що своїм коштом підняв ся був сеї роботи. В які кошти засипання будуть виплачувати повітові виділи з фондів Централі відбудови на сю ціль призначені.

— Военне норвандондційне Бюро Союзу України, окре-полагоджує переписку з колоніями і родинами жовнірів, перебуваючих на фронті, подає до відома їм інтересованим, щоб всія письма висилали виключно на адресу: „Военне кореспонденційне Бюро Союзу України“ Бляхарська 9. Гроші знос, призначені на покритте видатків адміністраційних, просить ся посилати на руки Вл. п. Марії Львової, Львів, вул. Уайі Люблінської 19. — З Відня нам пишуть, що там засновало ся „Українське Бюро“ при VIII Lammgasse 1.

— Ц. і м. уряд военної памечки у Лінцу заложив военний музей, в яком мають бути збирані всякого рода военні прилзди, оруже, стріляна, предмети походячі з добою і т. п., опися мундурів і відзнаки, плани, важні війскові прикази, фотографії, публичні оголошеня (мобілізація, покликання, оповістки Червоного Хреста, уряду военної опіки і т. п.), артистичні вєсенні оповістки (з справі военних позиток, военної опіки Червоного Хреста, военних вєстав) военні образи, марки, военні карти і видажки, книжки і музичні твори, як також брошури военного змісту, господарські твори, карти побору споживних средств, военні нариси, образи і інші графічні праці. Дохід з того музею призначений для інвалідів. Ц. і г. уряд военної помочі у Лінцу звертаєть ся з завагом до інтересованих, аби в ціли поверта ти патріотичної і просвітної акції надсилали зі свого посідання висше наведені предмети в хосен музею. Жертводавці можуть застерегти собі права власности до на діслання предметів.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймає Красвий Союз Кредитовий у Львові, — число книжочок шадничої 4.000.

Він почтowo телеграфічний урядник, родом з катеринославської губернії; просить вибаченя, що умови життя були такі, що він забув свою рідну мову. У відповідь несуть ся палкі охлики. Віче уквалює: Нехай говорить, як може, як уміє!..

Про що говорили на вічу? — Про автономію.

— А чи буде з'їзд? — запитує бесідник. — У відповідь — бурливі оплески.

— Ось і відповідь! — закінчує бесідник.

— Керенський не міг заборонити з'їзду!

— Поперсіть Керенського — нехай він сам прийде сюди, нехай почує від нас, чого нам треба!..

— Ми вільний народ! і ні Керенському, ні тимчасовому правительству, себто російському народові, і нікому иншому не вдасть ся синити вільний народ!..

— Як нарід захоче, так і уладить своє житє!..

Один з делегатів подрібно оповідає, як трудно було йому дістати ся до Києва на з'їзд: Всюди робили перепони, на кожній стайці пропонували вернути ся назад.

— Дехто було мені в Карпатах наступати, — говорив офіцир — аж їхати в Пскова до Києва.

— А коли одну групу синида в однім місці і бесідник слитав їх, чи ідуть вони дальше, отримав відповідь:

— Часу не гаємо, ідемо у Київ!

— І так з'їзд повинен відбутися. Се не буде дезорганізацією. Дезорганізація буде тоді, коли з'їзд не відбудеть ся!..

Розв'язим українську справу тепер! Вони захиляють її то сюди, то туди в різні кутки.

Колі не розв'язимо, — скажуть, що боїмо ся!..

Сильно гудів з давниці Софійського собо-

ру Рафаїл і сквалливо синав звінки дрібні звуки припас малих дзвонів. Ціла площа, яка вже потонула у сумраці вечера, представляла незвичай вид. Десятки тисяч народу заповнили її — від Софійського собору до Михайлівського монастиря. У самого памятника Хмельницького відслужено молебн. Український полк гетьмана Богдана як один чоловік улав на коліна. Клякнула й публіка. У сумраці блищала шетина сталевих багнетів над головами жовнірів, що поклякали!..

А потім почули ся пристрастні промови.

— Брати Українці! Брати Українці! Ви вже присягли раз... Присягнемож ще, що без автономії нашої матери України не вернемо ся до своїх частей!..

— Присягайте ж!

— Присягаєм! — і повітре затрясло ся від однодушного оклику, що вирив ся із грудий!..

Шумно встали на ноги. Почула ся в темноті команда і гучно стало переходити воцтво. Пошла ся пісня:

— ...І покажем, що ми братя козацького роду!..

— ...Ще нам братя козаки успіхнеть ся доля!..

— ...Душу, тіло му положим за нашу свободу!..

На темнім небі засвітили ся великі ясні звізди. Виразно відбивав ся темною бронзовою купою Богдан на коні з піднесеною булавою!..

І адавало ся, що тисячлітні київські вулиці смутно згадують хайськ давний — давний сон!..

(К. Миса).

А. Брицький.

Справа мира і перебудови Австрії.

Відень, 20. липня 1917.

Дня 18. с. м. в залах товариства „Oesterreichische Politische Gesellschaft“ відбув ся дискусійний політичний вечір, присвячений питанню мира і внутрішнього ладу в Австрії. Запрошувочими були члени палати панів князь Бофор-Споонтен, завісний учений Географ Сільва-Тарука. Інавгуваційний реферат про мир на зверх і в нутрі вигодосамітний з своєї пропаганди на річ мира і самоозначеня народів універс.професор Ф о р ш т е р з Монахії. Запрошеними були визначні члени палати панів, провідники парламентарних груп та особиности з нашої дипломатії і висшої бюрократії. Гофрат проф. Ляммаш, що був перешкоджений явитися на сім вечері, прислав дуже замітне письмо, в котрім виявляє, що сили всіх націй мусить зосередитися для осягненя мира, а Австрія, що є мікркосмом в собі, мусить дати примір всему світу і завести у себе міжнародний мир.

В дискусії промовляли редактор Бюсгауер, посол Крек (Словінець), проф. барон Швінд, посол проф. Редліх, през Романчук і посол Шмерваль (чеський соц. дем.). На кінці одностогосно прийнято резолюцію, котра висловлюєть ся скорим закінченем мира і за престрєм Австрії на основах національної рівноправности і демократії.

П. Романчук заявив:

„Предложена резолюція говорить про товєсть до мира на зверх і про потребу мира у нутрі держави на основі національної рівноправности. Австрійські Українці заявляють ся за одним і другим мирем.

„Українські полки дали на різних фронтах досить доказів своєї хоробрости, одначе мир потрібний нашому народові, щоби він міг спокійно культурно і економічно двити ся.

„Що до внутрішнього мира, то австрійські Українці все обстоювали засаду національної автономії, на котрій єдино можна угрупувати мир між народами Австрії. Дотепершня теоретична рівноправність народів Австрії мусить перемінитися в реальну і практичну. Почин до сего повинен дати найбільше числом, силою, культурою і правами нарід, Німці. Як при виборчій реформі перед десяти роками посідачі, упривилєсні верстви зрєкли ся своїх привилєй та зрівняли себе політично з широкими неупривилєсними робучими масами, так тепер повинні упривилєсні наші допустити до рівних з собою політичних і національних прав инші, доси уполгджені народи. Треба радити, що почин до сегоднішньої виміни думок впливов з поважних німецьких кругів, яким за се всякий, хто бажає добра всім народам держави, може тільки подякувати. Маймо надію, що почин сей не піде на марне“.

Деякий дисонанс в дискусію внесла промова проф. Швінда, що виступив різко проти амнестії. Ому основно відповіли пп. Форштер і Редліх.

Від сих зборів вийшов також почин заложити організацію для пропаганди ідеї рівноправности народів.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова снотом“.

Головчук Михайло нач. „Нар. Торговлі“ Сокаль 10 К; Антоновичу Е. Золочів, Чухраїну і Калагуріву „Нар. Торговлі“ Перемишля, Свистуна Волод. богогл. Сокаль, Картюк Адольф учит. Сторонибаби п. Красне, — О. Зайлє Бяла 10 К; Люню Девоссер в Перемишля, Клавєру Цєкнер в Бялій, Марусю Бажанську в Бялій, М. Хаврону полк піх. 55 і М. Лємеху в Долині, д р Володимир Лаврівський 20 К, — поручник Хроновий 50 К; поручників Савицького Петра, Підгірного Миколу, Сенету Діон., хоружих: Середовича, Паславського Вас., Рибана і поручника Яріша — всі п. поч. 628, —

ОПОВІСТКИ.

Неділя, 22. липня 1917.

Нєділ: греко-кат.: 7 Н. по Сош. — римо-кат.: 8 Н. по 3.

Завтра: греко-кат.: Антоній Печ. — римо-кат.: Аполінарій.

Повзавтра: греко-кат.: Еафемій ж. і Од. — римо-кат.: Христяни.

З провинції пишуть нам: Положенє, в яком від сю пору находить ся український нарід в Галичині, невиносиме; а роздумувати про нього річ дуже болюча

